

NSD
N Ä R I N G S L I V E T S
S K A T T E -
D E L E G A T I O N

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Er referens:
Fi 2016/03965/S1

Stockholm, 2017-04-23

REMISSYTTRANDE

Remissyttrande avseende utkast till lagrådsremiss Förändrade skatteregler för delägare i fåmansföretag

Inledning och utgångspunkter

Näringslivets Skattedelegation (NSD) har tagit del av utkastet till lagrådsremissen Förändrade skatteregler för delägare i fåmansföretag (nedan benämnd utkastet).

Finansdepartementet anger i remissbrevet att i remissen ligger att regeringen vill ha synpunkter på de omarbetade förslag som utkastet återfinns i avsnitten 5.2, 5.3, 5.7 och 5.8, med tillhörande författningstext, författningskommentar och konsekvensanalys.

Delegationen konstaterar att ett genomförande av de förslag som lämnas i utkastet skulle innebära omfattande försämringar av villkoren för Sveriges entreprenörer.

De övergripande skäl som redovisas som grund för skärpningarna av reglerna är att 3:12-reglerna bör förändras i syfte att begränsa möjligheterna till s.k. skattemässig inkomstomvandling, att minska spänningen mellan beskattningen av inkomstlagen tjänst och kapital samt att öka neutraliteten i skattesystemet. Det uttalas samtidigt att vid utformningen av reglerna bör en bra balans mellan syftet att förhindra inkomstomvandling och vikten av fortsatt goda skattemässiga villkor för företagande och entreprenörskap eftersträvas.

De förslag som lämnas i utkastet innebär en påtaglig skärpning av beskattningen för en stor del av Sveriges entreprenörer. Ett genomförande av förslagen skulle enligt NSD rubba den eftersträlvade balansen i regelverket. Enligt NSD:s uppfattning behöver spänningen mellan tjänste- och kapitalbeskattning minskas genom lägre marginalskatt.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

De skador som följer av betydande skatteskärpningar får inte underskattas. Skärpingarna försämrar direkt den riskpremie som ingår i såväl befintliga som presumtiva entreprenörers investeringskalkyler. Sådana skatteskärpningar har även effekten att de visar dessa individer att de delar i regelverket som syftar till att ge incitament att starta, driva och utveckla företag, inte är stabila, utan med kort varsel kan försämrats påtagligt. Den senare effekten är mycket svår att i efterhand läka.

Kraven på att lagförslag ska vara väl underbyggda är höga och vid förslag på försämringar av sådan omfattning som Finansdepartementet nu föreslår accentueras dessa krav. Det ska i sammanhanget framhållas att 3:12-lagstiftningen direkt berör 386 000 delägare i mer än 300 000 företag med mer än 800 000 anställda och att 4 av 5 jobb anges skapas i företag med färre än 50 anställda. Utifrån rent statsfinansiella skäl förstärks behovet av väl underbyggda förslag av den utveckling skatteintäkterna från 3:12-sektorn haft sedan 2005 års reformering, se vidare nedan samt NSD:s remissvar avseende betänkandet från SOU 2016:75.

Vare sig utredningen SOU 2016:75 (nedan utredningen), som det i utkastet i väsentlig omfattning hänvisas till, eller Finansdepartementet har lyckats påvisa någon faktisk inkomstomvandling som kan motivera skärpt beskattning. Vad som anförs i utkastet är att de gränsbelopp som beräknas varje år är betydligt större än de gränsbelopp som faktiskt utnyttjas och att utdelningarna till delägare som har kvalificerade andelar har ökat med ca 400 procent under perioden 2004–2013 samtidigt som utvecklingen av lönerna har varit något svagare än för arbetskraften i stort. Detta talar enligt Finansdepartementet för att reglerna skapar stora möjligheter att ta ut kapitalbeskattad inkomst, att utformningen av dagens regler inte kan anses upprätthålla legitimiteten i systemet och att det därför finns skäl att reformera reglerna.

NSD önskar här kort kommentera dessa av Finansdepartementet framförda övergripande grunder för förslagen till skärpningar. Att gränsbeloppen är större än de som faktiskt utnyttjas är i sig inte oväntat. Dels syftar reglerna för lönebaserat utrymme bl.a. till att exkludera ägare till mycket stora företag från 3:12-reglerna, dels är företagandets villkor sådana att en betydande andel företag aldrig når en sådan vinstutveckling som genererar utdelning eller kapitalvinster av betydelse. När det gäller de ökade volymerna av utdelningar torde detta ha sin grund i att sparade vinster delas ut om beskattningen inte är för hård, att aktiviteten i företagen ökar och att resultaten och de utdelningsbara medlen därmed ökar. Detta ligger i linje med de syften som legat till grund för de förbättringar av lagstiftningen som skett. Att utvecklingen av de genomsnittliga lönerna till delägarna har utvecklats något svagare än för arbetskraften i stort kan enligt NSD närmast ha sin förklaring i att de nya entreprenörer som tillkommit sedan dessa förbättringar genomfördes har svårt att inledningsvis ta ut lön – det dröjer innan investeringar ger avkastning som kan användas för uttag av egen lön. Naturligtvis finns det även en koppling till utvecklingen av det så kallade lönekravet. I sammanhanget ska noteras att delägarnas lönesumma utvecklats i takt med, eller något snabbare än, lönesumman för ekonomin som helhet. Sammanfattningsvis är Finansdepartementets förslag till skatteskärpningar utifrån behovet av att motverka s.k. inkomstomvandling enligt NSD inte väl underbyggt. I den andra vågskålen för balans i 3:12-regelverket ligger betydelsen av att beakta företagarnas risktagande.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Enligt NSD:s uppfattning har Finansdepartement inte lagt tillräcklig vikt vid betydelsen av risktagande. NSD har i sitt remissyttrande avseende utredningens förslag redovisat olika slag av risker som företagande är förenat med. Det handlar för företagaren inte bara om risken att förlora det egna kapital som tillskjutits verksamheten. Banker och andra kreditgivare ställer i regel krav på ett personligt borgensåtagande från ägaren för bolagets förpliktelser. Till detta kommer den risk som många entreprenörer tar när de, för att kunna ägna sig åt sitt företagande, säger upp sig eller avstår från en anställning och därmed förlorar den trygghet som en fast anställning och en säker inkomst innebär. Entreprenörens risk förstärks av att skattesystemet inte är proportionellt vad gäller marginalbeskattnings effekter hos ägaren vid vinster respektive förluster – utrymmet att beakta förluster vid beskattningen är ytterst begränsat samtidigt som vinster kan komma att beskattas i inkomstslaget tjänst med de höga skattenivåer som gäller där. Risken för att en entreprenör tvingas lägga ned verksamheten är i regel stor och de orsaker som kan leda till detta ligger ofta utanför dennes kontroll. Det kan exempelvis handla om förluster som förklaras av teknikskiften, att viktiga kunder ställer in betalningar, att konkurrensförhållanden på marknaden förändras eller att konjunkturen utvecklas negativt.

Finansdepartementets syn på hur samhällsekonomin fungerar vad gäller aktörer som är beredda att ta en risk redovisas under det delar i utkastet som avser val av nivå på skattesats. Det i utkastet anförda om beskattningens betydelse för risktagande hänvisar till viss forskning men saknar vidare insikter om bland annat följande. Den enda forskning utkastet till lagrådsremiss refererar till i denna del studerade en amerikansk reform som var kontroversiell och rimligtvis kan ha uppfattats som temporär, vilket torde ha påverkat dess effekter. Att konkurrenskraftig ägarbeskattning behövs blir tydligt när hela forskningsfältet beaktas, vilket dock inte skett i utkastet till lagrådsremiss. Betydelsen av beskattning i ägarled finns utförligare analyserad i bl.a. Henrekson och Sanandaji (2015) där också en mer grundlig genomgång av forskningslitteraturen redovisas.¹ Det handlar bland annat om att se till entreprenörskap som produktionsfaktor, inlåsnings effekter och ägarperspektiv (agency view) samt investeringsbenägenhet i hemlandet (home bias). Även i övrigt är resonemangen alltför snäva i utkastet beträffande skattesats och risk. Vidare saknas insikt om slutsatserna från Entreprenörskapskommittén som konstaterade att skattemiljön sannolikt är det viktigaste ramvillkor som omgärdar entreprenörskap.²

I sammanhanget ska även noteras de negativa effekter som följer av att aktivt företagande kan beskattas hårdare (genom risken att kapitalinkomster träffas av tjänstebeskattnings) än passivt företagande. Det finns också starka positiva externa effekter av att stimulera entreprenörskap; samhällsnyttan av produktivt entreprenörskap är regelmässigt långt större än entreprenörens avkastning då beräkningar visat att mer än 95 procent av värdet tillfaller konsumenterna i form av bättre produkter till lägre priser.³

¹ Owner-Level Taxes and Business Activity, IFN Working Paper 1086, 2015.

² SOU 2016:72.

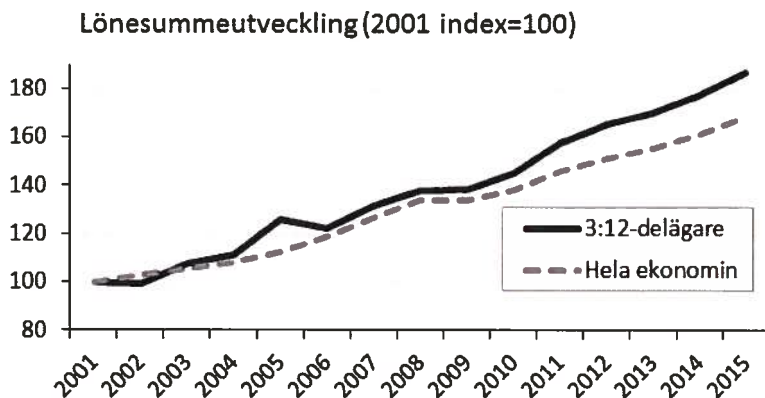
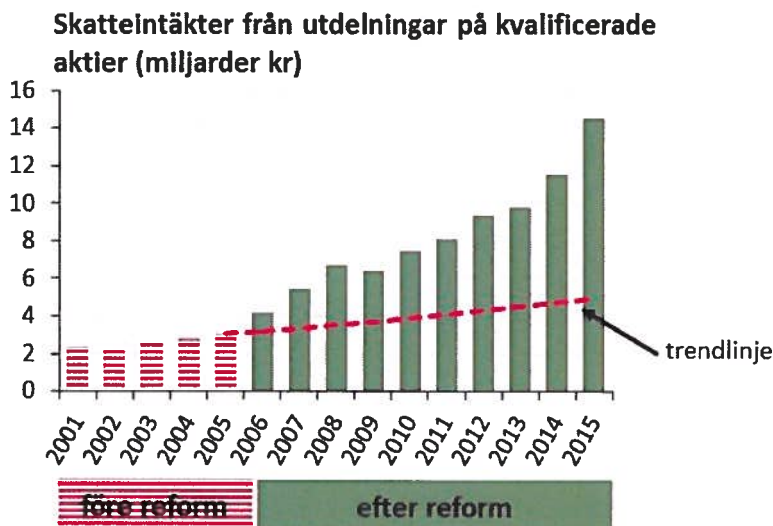
³ Schumpeterian Profits and the Alchemist Fallacy, Nordhaus (2005), Yale Working Papers.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Det är enligt NSD centralt att lagstiftaren vid utformningen av skattereglerna skapar incitament som beaktar de risker som är förenade med entreprenörskap. Sverige behöver fler entreprenörer och växande företag. Det är så ökad sysselsättning, ökad tillväxt, och även ökade skatteintäkter, kan uppnås. De främjande/riskkompenserande inslagen återfinns idag i de bestämmelser som reglerar utrymmet för kapitalinkomstbeskattad utdelning/kapitalvinst samt i bestämmelserna som anger till vilken skattesats denna inkomst ska beskattas. Det sammantagna effekterna av dessa bestämmelser behöver beaktas i den kalkyl som ligger till grund för berörda individers beslut om att inleda, bibehålla eller utveckla sitt entreprenörskap.

NSD har i sitt yttrande avseende utredningens betänkande även framhållit att de främjande inslagen i 3:12-lagstiftningen från 2006 och framåt varit positiv inte bara för entreprenörskapet och det svenska näringslivet utan även för skatteintäkterna från 3:12-kollektivet. Sedan remissomgången avseende SOU 2016:75 har ytterligare statistik sammanställts av SCB. Det är fråga om taxeringsutfallet avseende inkomståret 2015 som nu finns tillgängligt via SCB:s databas FRIDA. Dessa fakta bekräftar och förstärker den bild som redan tidigare kunnat konstateras. Figurerna nedan illustrerar utvecklingen. De baseras på underlag som redovisats i tidigare yttranden och har kompletterats med ny statistik avseende inkomståret 2015.

Huvudmän i NSD är:
Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige

Den starka utvecklingen för skattebasen från 3:12-företagens utdelningar fortsatte samtidigt som 3:12-företagarnas samlade tjänsteinkomster även 2015 utvecklades i takt med, eller aningen snabbare än, lönerna för ekonomin som helhet. Kapitalvinsterna, som varierat över tid, var knappt 14 miljarder kr år 2015 vilket är högre än de tre föregående åren och i nivå med 2011 års utfall. Samtidigt har soliditeten fortsatt stärkas en aning och steg år 2015 till 57 procent från 56 procent föregående år.

Den fortsatt starkt växande skattebasen från utdelningar har genererat stora inkomster för statskassan. Den faktiska utvecklingen kan ställas i relation till den trend som rådde före 2006 års reform. Figuren ovan illustrerar att år 2015 var de faktiska skatteintäkterna från utdelningar nästan 15 miljarder kr, att jämföra med de 5 miljarder kr som skulle varit följden av trenden som rådde före 2006. Ackumulerat för de tio inkomstår som förflutit sedan 2006 års reform uppgår skillnaden till över 40 miljarder kr och kan ses som ett slags ”övervinst” för statskassan.

Reformerna av 3:12-systemet från 2006 och framåt är förstås inte de enda orsakerna till ökade utdelningar under perioden. Som tidigare framhållits kan konjunktur-utveckling, andra regeländringar och beteendeförändringar också påverka. Enligt NSD:s uppfattning förstärker den positiva utveckling som sammantaget kan konstateras bilden av hur lyckade reformerna varit. Som NSD framhöll i yttrandet avseende utredningens betänkande är det en allvarlig brist att utredningen inte tillvaratog möjligheten till en fördjupad kvantitativ analys av sambanden mellan reformerna av 3:12-reglerna och skattebasernas utveckling. Föreliggande utkast till lagrådsremiss saknar också en sådan analys. Befintlig statistik talar enligt NSD starkt för att regelverkens främjande inslag varit positiva för företagandet och skatteintäkternas utveckling. Utgångspunkten för det fortsatta lagstiftningsarbetet behöver vara inriktat på att reducera kvarvarande brister, i syfte att stimulera entreprenörskap.

Förslagen om skärpt beskattning inom ramen för 3:12-systemet har sannolikt påverkat beteenden hos många företagare. Enligt en undersökning inom ramen för Svenskt Näringslivs företagarpåpanel, som Sifo utfört under mars 2017, svarar nästan 2 av 3 företagare att man har eller kommer att – innan ett ikraftträdande – göra större utdelningar än planerat på grund av utredningens förslag. På kort sikt torde detta stärka statskassan. Risken är samtidigt överhängande att förslagen får negativa effekter på längre sikt dels genom att skattebasen utvecklas svagare framöver, dels genom att företagen blir mer sårbara till följd av sämre buffertar vid oväntade nedgångar i verksamheten. En majoritet av företagen i undersökningen svarade också att benägenheten att investera och att anställa minskar om förslagen genomförs.

Sammanfattningsvis är det NSD:s uppfattning att ett genomförande av de skärpningar som föreslås i utkastet vore skadligt för utvecklingen av det svenska näringslivet, och därmed sysselsättning, tillväxt och skatteintäkter.

Nedan ges i enlighet med remissbrevet närmare synpunkter på de omarbetade förslag som presenteras i utkastet. Det är enligt NSD angeläget att även få kommentera vissa övriga delar, varför NSD också lämnar vissa synpunkter på några andra delar av utkastet.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

De omarbetade förslagen

Beräkningen av det lönebaserade utrymmet förändras

Det lönebaserade utrymmet är av central betydelse för ett väl fungerande 3:12-regelverk och har en central roll som riskkompensator i 3:12-regelverket.

Förslaget i utkastet överensstämmer i huvudsak med utredningens förslag. Företagets löneunderlag föreslås fördelas ut på delägarna utifrån deras ägarandelar i företaget varefter det lönebaserade utrymmet beräknas utifrån en trappa bestående av tre steg. Delägarens lönebaserade utrymme föreslås beräknas till summan av 15 procent löneunderlaget till den del det inte överstiger 6 inkomstbasbelopp (IBB), 30 procent av underlaget till den del det överstiger 6 IBB men inte 60 IBB, samt 40 procent av den delen av löneunderlaget som överstiger 60 IBB.

I jämförelse med utredningens förslag har förslaget förbättrats något i de två nedre trappstegen, men försämrats påtagligt i det översta steget, och i jämförelse med dagens utrymme om 50 procent av samtliga löneunderlag innebär förslaget en kraftig skärpning för samtliga som nyttjar regeln om lönebaserat utrymme.

Det lönebaserade utrymmet har införts, och successivt utvidgats, i syfte att beakta risk och att stimulera till nyanställningar. Så sent som 2014 höjdes i sådana syften storleken på det lönebaserade utrymmet.

En lagstiftning överensstämmande med förslaget i utkastet riskerar leda till att den eftersträlvade goda balansen mellan syftet att motverka s.k. inkomstomvandling och syftet att skapa positiva effekter som ökat entreprenörskap, fler arbetstillfällen och högre tillväxt inte uppnås. Detta gäller särskilt företag med hög risk där antalet anställda, i relation till antalet delägare, är betydande – vid relationstal kring 10 anställda per delägare uppstår den kraftigaste relativa effekten. Under sådana förhållanden verkar många företag som fått sin affärsidé att bära och därmed har god potential att växa. Det är enligt NSD svårt att se det rimliga i att ägare till sådana verksamheter ska drabbas hårdast av en reform som syftar till att skapa en god balans i regelverket.

Reduktionen av det lönebaserade utrymmet innebär att den allmänna riskkompenserande funktionen som löneunderlagsreglerna fyller urholkas betydligt, vilket kommer att försvaga incitamenten och leda till att antalet och volymerna av riskfyllda investeringar utvecklas svagare.

Förslagen till kraftiga reduceringar vad gäller möjligheterna till lönebaserat utrymme och nivåerna i utrymmet har till stor del sin grund i Finansdepartementets syn på beskattningen av vissa s.k. partnerbolag och den risk de aktuella delägarna där tar. Här missar Finansdepartementet att risknivåerna i bolag med många delägare (varav s.k. partnerbolag utgör en liten del) har stor spridning och, inte minst, att ägarna till sådana aktier är få i förhållande till den totala population som beräknar lönebaserat utrymme. Vid utformningen av reglerna har enligt NSD alltför stor vikt lagts vid depar-

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

tementets ambition att begränsa löneunderlagsutrymmet för den del av partnerbolagen där det anses finnas en mer begränsad risk hos andelsägarna. Detta leder till att samtliga delägare som tillämpar reglerna om lönebaserat utrymme drabbas av förändringar som inte är ekonomiskt försvarbara i ett större perspektiv. Därmed uppstår breda negativa incitamenteffekter och de samhällsekonomiska målen om ökat entreprenörskap, fler arbetstillfällen och högre tillväxt får stå tillbaka.

Vad som ovan anförts är till stora delar hämtat från NSD:s remissyttrande avseende utredningens förslag. NSD saknar dock i utkastet närmare redogörelser för hur Finansdepartementet ser på de här framförda aspekterna.

Möjligheterna för delägare med små andelsinnehav att beräkna ett lönebaserat utrymme

Utredningen föreslog att kapitalandelskravet skulle slopas, men Finansdepartementet lämnar i utkastet ett förslag som innebär att det kvarstår en tröskel för innehav av kapitalandelar understigande fyra procent. Jämför med idag – där inget lönebaserat utrymme får tillgodoräknas – är det ett steg i rätt riktning som för vissa kan bidra till en mer fungerande och principiellt riktig beskattning. Men för en stor andel av de andelsägare som är drabbade av kapitalandelströskeln är det utrymme som föreslås i utkastet uppenbart alltför begränsat. Det beaktas inte heller att företagets anställda, i likhet med företagets kapitaltillgångar, genererar inkomst som i principiellt hänseende för ägare ska ses som kapitalinkomst. Med tröskeln kommer inkomster som genererats av anställda att hos delägaren beskattas som lön, något som kommer i konflikt med grundläggande principer.⁴

Med en ingripande fyraprocentströskel uppstår även negativa effekter vad gäller konkurrensförhållanden och omstruktureringar inom näringslivet. Exempelvis vittnar representanter från branscher där delägarkretsen hos många aktörer till betydande del består av personer med små andelsinnehav om att dagens tröskel orsakar allvarliga snedvridningar i konkurrensen. De negativa tröskeleffekterna skulle kvarstå om föreliggande förslag genomförs. Lagstiftning med sådana påtagliga effekter mellan aktörer som konkurrerar om samma kunder måste starkt ifrågasättas utifrån ett legitimitetsperspektiv. Tröskeln motverkar även expansioner, sammanslagningar och ägarbreddningar.

Av angivna skäl anser NSD att regeringen i stället för det förslag som lämnas i utkastet ska ansluta sig till utredningens förslag om att slopa kapitalandelströskeln helt.

Definition av dotterföretag

Som en konsekvens av att kapitalsandelskravet inte slopas föreslås i utkastet till lagrådsremiss att definitionen av dotterföretag inte ska ändras.

⁴ Jfr SOU 2016:75 s. 181.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Det är NSD:s uppfattning att den begränsning som idag finns i möjligheten att beakta löneunderlag i indirekt ägda företag är allt för restriktiv, såväl utifrån ett principiellt perspektiv som ett samhällsekonomiskt perspektiv.

Det torde enligt NSD råda relativt stor enighet om att inkomster som genereras av anställda i ett företag som ägs indirekt utifrån principiella utgångspunkter inte bör tjänstebeskattas när de delas ut till en delägare som inte är anställd/aktiv i det indirekt ägda företaget. Det är svårt att finna principiella skäl för att ägarandelens storlek (den procentuella ägarandelen) ska vara avgörande för möjligheten att få sådana inkomster kapitalinkomstbeskattade.

NSD välkomnade därför utredningens förslag att lätta upp på dessa krav, men framförde även att det finns skäl att sänka gränserna ytterligare. NSD anser det olyckligt att Finansdepartementet inte mer analyserat betydelsen av dessa aspekter. Finansdepartementets överdrivna fokus på risker för kringgåenden riskerar rubba den för svenskt företagande så centrala goda balansen i regelverket.

Uppräkningen av sparade utdelningsutrymme begränsas

Finansdepartementet föreslår i lagrådsremissen att uppräkningsutrymmen bör begränsas. Som skäl anges statistik som visar att de sparade utdelningsutrymmena har mer än tredubblats mellan 2006 och 2014 och att tillväxttakten av de sparade utdelningsutrymmena har ökat sedan 2007.

I motsats till utredningen anser Finansdepartementet att det finns skäl att begränsa uppräkningsutrymmen. Såvitt NSD kan utläsa anser Finansdepartementet att departementets förslag att inte försämra storleken i förenklingsregeln motiverar denna avvikande uppfattning.

Att de sparade utdelningsutrymmena ökar är i sig inte ett bevis på att uppräkningsutrymmen bör begränsas. Som angivits ovan är regelverket konstruerat så att gränslöpp för större företag ska bli så stora att företagets ägare i praktiken hamnar utanför sådan klyvning av inkomsterna som 3:12-reglerna ska upprätthålla. Till detta kommer det faktum att företagandets villkor är sådana att en betydande andel företag aldrig når en sådan vinstutveckling som genererar utdelning eller och eller kapitalvinster av betydelse. Finansdepartementet lyfter här fram perioden från 2006 och framåt. Då missar man att beakta att antalet nya företag tilltog kraftigt från 2006 och framåt och att nya företag vanligen har svårt att de inledande åren generera inkomster som kan läggas till grund för utdelningar.

NSD saknar också en analys som beaktar inte bara effekterna av förenklingsregelns bibehållande, utan även att förslagen i utkastet i vissa delar går längre än utredningens förslag vad gäller skärpningar - framför allt de minskade utrymmena för lönebaserat utrymme.

NSD avstyrker av angivna skäl förslaget till försämrad uppräkningsutrymme.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Ett gemensamt takbelopp för utdelning och kapitalvinst

Utredningen förslög att det skulle införas ett gemensamt takbelopp för kapitalvinster och utdelningar. NSD framförde i sitt remissvar att en sammanslagning av takreglerna är välkommen, men att den av utredningen valda nivån 100 IBB var hög och den valda tidsperioden kort. Förslaget behöver enligt NSD justeras utifrån detta.

Finansdepartementet har i utkastet endast valt att justera upp taket ytterligare. Några skäl för detta anges inte. I utkastet anges endast att regeringen anser att det finns skäl att höja nivån och att den bör sättas till 120 IBB.

NSD har svårt att se legitimiteten i en sådan skärpning och avstyrker förslaget till ändringar av takreglerna under dessa premisser. Detta trots att det skulle finnas klara fördelar med en samordnad takregel - om nivån vore rimlig, dvs. betydligt lägre.

Kapitalskattesatserna

När det gäller avsnittet 5.9 om höjd skattesats anförs som skäl för detta bl.a. att det minskar spänningen mellan beskattningen av förvärvs- och kapitalinkomster. En bättre åtgärd för att minska nämnda spänning vore enligt NSD att sänka de höga marginalskatterna på förvärvsinkomster.

I utkastet anförs att effekten av kapitalskatter skulle kunna anses begränsad, med en hänvisning till en viss begränsad forskning. Detta ger en missvisande bild. Att konkurrenskraftig ägarbeskattning behövs blir, som utvecklets ovan i avsnittet Inledning och utgångspunkter, tydligt när hela forskningsfältet beaktas.

Även i övrigt är resonemangen alltför snäva i utkastet i lagrådsremiss beträffande skattesats och risk. Vidare saknas insikt om slutsatserna från Entreprenörskapskommittén som konstaterade att skattemiljön sannolikt är det viktigaste ramvillkor som omgärdar entreprenörskap.⁵

Sammantaget är således förslaget att höja skattesatsen skadligt. Förslaget avstyrks.

Övergångsbestämmelserna

I utkastet lämnas övergångsbestämmelser som syftar till att klargöra och förtydliga när äldre regler respektive – föreslagna – nya regler ska tillämpas. Detta välkomnas av NSD.

När det gäller lagstiftningen avseende generationsskiften är det för NSD dock tydligt att förslaget inte är fullt ut berett. Finansdepartementet har att i den slutliga lagråds

⁵ SOU 2016:72.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

remissen klargöra sin syn på behov av övergångsreglering och klargöra hur en övergångsreglering bör utformas.

Det är NSD:s uppfattning att Finansdepartementet bör reglera så att de nya bestämmelsernas effekt gällande generationsskiften inte i onödan förskjuts i tid. Det ska här beaktas att förslaget har arbetats fram i syfte att åstadkomma neutralitet vid beskattningen.

Övergripande synpunkter på vissa övriga i ärendet aktuella frågor

Individualisering av lönekravet

Utredningen föreslog en individualisering av lönekravet. NSD anser att en sådan individualisering – att lönekravet kopplas till andelsägarens andel av löneunderlaget – är logisk och välkommen. Att den är principiellt korrekt förstärks av de argument som utredningen och Finansdepartementet redovisar som grund för individualiseringen av beräkningen av det lönebaserade utrymmet.

I utkastet anges inga skäl mot ett individualiserat lönekrav. För NSD framstår det som att en analys och prövning av lämpligheten i en individualisering av lönekravet inte skett inom Finansdepartementet.

NSD uppmanar Finansdepartementet att omarbета förslaget i denna del, så att lönekravet individualiseras. När det gäller lönekravets tak är det samtidigt välkommet att departementet hörsammat kritiken mot de orimligt höga nivåer som följde av utredningens förslag och det är angeläget att behålla denna insikt. Det är svårt att se det principiellt korrekta i att en person med en mer begränsad ägarandel ska få sitt lönekrav kopplat till företagets totala löneunderlag.

Skattesatsen över takbelopp

NSD ställer sig frågande till varför Finansdepartementet i utkastet avvisar utredningens förslag att harmonisera skattesatserna över takbeloppen med den som gäller för inkomster inom gränsbeloppet. NSD anser att skattesatsen för inkomster över takbeloppen av såväl ekonomiska som principiella skäl ska sänkas till den nivå som gäller inom gränsbeloppet.

Bristande konsekvensutredning

Enligt NSD behöver utkastet omarbetas, såväl vad gäller förslag som analyser, och i det ligger att de förslag som sedan lämnas vidare i den fortsatta lagsstiftningsprocessen är välgrundade.

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Regeringen uppmanas beakta att Regelrådet - vars uppgift är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag – i sina yttranden avseende såväl SOU 2016:75 som utkastet till lagrådsremiss har underkänt gjorda konsekvensutredningar. Rådet anger att dessa inte uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007: 1244) om konsekvensutredning vid regelgivning. Det är enligt NSD viktigt att departementet nu säkerställer att de förslag som lämnas till riksdagen är välgrundade och baserade på en fullgod konsekvensanalys.

NÄRINGSLIVETS SKATTEDELEGATION

Johan Fall

Richard Hellenius

Huvudmän i NSD är:

**Stockholms Handelskammare * Föreningen Svenskt Näringsliv * Svensk Industriförening
Svenska Bankföreningen * Svensk Försäkring * Fastighetsägarna Sverige**

Kansli: Postadress 114 82 Stockholm, Besöksadress Storgatan 19
Telefon 08/553 430 00, Telefax 08/553 430 99